

שיעור 34 ברייתת כיצד בכסף ? כי יקח'

ת"ר כיצד בכסף

א. הברייתא בתוספתא

1. תוספתא קידושין פ"א הל' א-ג. באיזה מדרכי הקידושין מצוינת אמירה?
2. אמירה בשאר דרכי הקידושין:
 - ב. רש"י ד"ה בכסף ובשטר. השוו לרש"י על הרי"ף, א. ברב אלפס ד"ה שטר.
 - רמב"ם הל' אישות פ"ג הל', א, ג, ה.
 - תוס' רי"ד ו. ד"ה וכן בגירושין.

ב. הברייתא והדיון עליה

1. ה: "ת"ר כיצד בכסף ? וחיישינן מדרבנן".
2. המקור לדין שהבעל לוקח:
 - ב.; "דתניא ר"ש אומר מפני ? על אבידתו". (רשב"א שם ד"ה מפני מה, ריטב"א ד"ה רבי שמעון).
 - ד: הצריכותא של הגמרא, ושם בתד"ה כתב רחמנא.
 - ט., "ת"ר בשטר ? בבעל תלה רחמנא", וברשב"א ד"ה מתקיף לה רבינא, עד "ואקיש כולהו קניות להדדי".
3. יסוד הספק סביב בנתן הוא ואמרה היא:
 - רש"י ד"ה נתן הוא וד"ה ואמרה היא (רשב"א ד"ה הא נתן הוא).
 - תוס' רי"ד ד"ה ואי בעית אימא
 - רשב"א בד"ה אבל נתן 'וא"ת נתן הוא ? סמיך ויהיב'.
 - ריטב"א ד"ה ואיבעית אימא.
4. נתנה היא ואמר הוא:
 - תד"ה הא נתן.
 - רמב"ן ד"ה הא נתן הוא.
5. ריטב"א ד"ה ואיבעית אימא, עד "אשה לאיש".

ג. מימרת שמואל

1. קידושין ה: "אמר שמואל בקידושין² שישלח את עצמו" (ו.).
2. תנו את הדעת לדמיון בין החלק הראשון של דברי שמואל ובין לשון הברייתא "ת"ר כיצד בכסף".
 - מה משמעות הדמיון בין דברי שמואל ובין לשון הברייתא? האם יש בזה בכדי ללמד מה רצה שמואל לחדש?
 - רש"י ד"ה הרי את מקודשת. הנוסח שאליו הוא מתנגד מתועד בכ"י וטיקן 111 (מצורף). [לעיון בצילום של כ"י וטיקן](#)
 - מהו הרקע להשמטת ה"לי" על ידי שמואל? שימו לב לתקבולת שערך שמואל בין גירושין ובין קידושין.
 - בדין ידים וזיקתו לקידושין, ומה נלמד מזה על תפקיד האמירה בקידושין, נעסוק בלי נדר בהמשך.
3. להרחבה³ קונטרסי שיעורים, שיעור ראשון סעיף ב'.